

11.4.2025

ReArm Europe -suunnitelma

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komission puheenjohtaja Von der Leyen esitti kirjeessään 4.3.2025 puolustuksen rahoituksen vahvistamista koskevan ReArm Europe -suunnitelman, jonka yksityiskohtaisemat tiedot annettiin 19.3.2025 Euroopan puolustuksen tulevaisuutta koskevassa valkoisessa kirjassa. Samana päivänä annettiin myös asetusehdotus uuden eurooppalaista puolustusteollisuutta vahvistavan Euroopan turvallisuustoimivälineen (nk. SAFE-rahoitusvälineen) perustamiseksi, tiedonanto koskien EU:n finanssipoliittisten sääntöjen kansallisen poikkeuslausekkeen koordinoitua aktivoimista liittyen puolustusmenoihin sekä tiedonanto koskien säästämis- ja sijoitusunionia (Savings and Investments Union, SIU). Lisäksi 1.4.2025 annettiin koheesiopolitiikkaa koskevia ehdotuksia, joilla mahdollistettaisiin muun muassa nykyisen EU-rahoituksen joustavampi kohdentaminen puolustusinvestointeihin.

Tämän hetken arvion mukaan erityisesti ehdotukset SAFE-rahoitusvälineeksi (lainarahoitus jäsenvaltioille) sekä nykyisten EU-rahoitusvälineiden joustavoittamiseksi mahdollistamaan puolustusinvestointeja käsiteltäisiin nopeassa aikataulussa. ReArm Europe -suunnitelman eri ehdotusten käsittelyaikatauluista ei ole yksityiskohtaisempaa tietoa.

Tällä selvityksellä muodostetaan Suomen yleisiä kantoja ReArm Europe -suunnitelman kokonaisuuteen. ReArm Europe -suunnitelmaan sisältyvistä lainsäädäntöehdotuksista ja tiedonannoista laaditaan erilliset perustuslain 96 §:n tai 97 §:n mukaiset selvitykset. Myös Euroopan puolustuksen tulevaisuutta koskevasta valkoisesta kirjasta laaditaan erillinen selvitys.

Suomen kanta

Suomi on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Ukrainan tukemiseksi ja siihen kytkeytyen Euroopan kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi.

Suomi pitää tärkeänä EU:n sotilaallisen tuen vahvistamista Ukrainalle.

Suomi suhtautuu myönteisesti komission esittämään ReArm Europe -suunnitelmaan eurooppalaisen puolustuksen vahvistamiseksi poikkeuksellisessa turvallisuustilanteessa.

Suomi pitää tärkeänä, että ReArm Europe -suunnitelman toimilla tuetaan eurooppalaisen puolustusteollisen tuotannon entistä laajempaa maantieteellistä kattavuutta.

Suomi pitää välttämättömänä Euroopan puolustuskyvyn nopeaa vahvistamista erityisesti Venäjän muodostamaan pitkäaikaiseen uhkaan vastaamiseksi.

Suomi pitää tärkeänä EU:n toimia puolustuksen ja suorituskykyjen vahvistamiseksi myös Naton puolustuksen ja pelotteen tukena.

Eurooppalaisen puolustuksen vahvistamisessa on keskeistä, että tukea suunnataan nimenomaisesti itäisen etulinjan maille.

Liittyen jäljempänä mainittuihin yksittäisiin ReArm Europe -ehdotuksiin (SAFE-rahoitusväline, EU:n finanssipoliittisten sääntöjen joustot ja nykyisten EU-rahoitusvälineiden hyödyntäminen puolustusinvestointeihin), Suomi pitää tarkoituksenmukaisena, että komission kokonaissuunnitelma perustuu toimiin, joista voitaisiin päättää neuvostossa määräenemmistöllä.

Euroopan turvallisuustoimiväline eli SAFE-rahoitusväline

Suomi tukee ehdotusta poikkeukselliseksi ja väliaikaiseksi SAFE-rahoitusvälineeksi. Suomi korostaa ehdotetun välineen väliaikaista luonnetta ja rahoituksen kohdentamista kriittisiin suorituskykyalueisiin.

Suomen kokonaisuuteen perustuen ehdotetun välineen hyödyntäminen voisi olla Suomelle tarkoituksenmukaista puolustushankintojen rahoittamiseksi. Suomi pitää keskeisenä, että komission ehdotuksessa on huomioitu kriittisinä suorituskykyalueina ilma- ja ohjuspuolustus sekä sotilaallinen liikkuvuus. Suomelle keskeinen neuvottelutavoite on, että rahoitusta kohdennettaisiin etulinjan maiden maavoimien suorituskykyjen kehittämiseen.

Suomi katsoo, että ehdotettu väline ja siitä myönnettävä rahoitus vahvistaisivat ensi sijassa Euroopan puolustusta sekä lisäksi Euroopan puolustusteollista pohjaa. Välineen tulisi tarjota nopea ja joustava pääsy rahoitukseen ja siten myös tehokkaasti tukea puolustusteollisuuden tuotantokapasiteetin kasvattamista.

Suomi pitää tarkoituksenmukaisena SAFE-rahoitusvälineelle esitettyä 150 miljardin euron enimmäismäärää.

Suomi tukee ehdotettua SAFE-rahoitusvälineen lainarahoitteista mallia, jossa unionin lainanoton vakuutena toimisi nykyisen omien varojen katon ja EU:n monivuotisen rahoituskehiksen katon välinen liikkumavara. Suomelle on keskeistä, että SAFE-rahoitusvälineeseen liittyvät vastuut rajoittuvat edellä mainittuun liikkumavaraan.

Suomi tukee ehdotettua mallia, jossa välineestä myönnettäisiin lainamuotoista rahoitustukea halukkaille jäsenvaltioille, ja että kukin jäsenvaltio vastaisi välineen kautta ottamastaan lainasta kuluineen ensisijaisesti itse.

Suomi painottaa, että välineen rahoituksen kohdentumisen tulisi olla linjassa erityisesti Naton puolustussuunnitteluprosessin mukaisten jäsenvaltioiden suorituskykytavoitteiden kanssa.

Suomi pitää keskeisenä, että ehdotus antaisi Ukrainalle erityisen aseman ja Ukrainalle mahdollistettaisiin osallistuminen yhteishankintoihin. Suomi tukee ehdotettua kolmansien maiden mahdollisuutta osallistua yhteishankintoihin välineen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi.

Suomi katsoo, että huolimatta SAFE-rahoitusvälineen ensisijaisesta hyödyntämisestä yhteishankintoihin, rahoitusta tulisi voida kohdentaa yksittäisen jäsenvaltion hankintoihin ehdotettua pidempään.

Suomi voi hyväksyä ehdotuksen, jonka mukaan vähintään 65 % yhteishankintojen komponenttien kustannusten alkuperästä tulisi olla EU:sta, ETA:n EFTA-valtioista tai Ukrainasta.

Suomen neuvottelutavoitteena on, että välineellä rahoitettuja menoja kohdeltaisiin erityisen suotuisasti sovellettaessa EU:n finanssipoliittisia sääntöjä.

Suomi pitää lainamuotoisen rahoitusvälineen osalta ehdotettua täytäntöönpanomenettelyä sekä hallinnointia tarkoituksenmukaisina. Suomi painottaa, että välineen täytäntöönpanossa tulisi välttää jäsenvaltioille aiheutuvaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

EU:n finanssipoliittisten sääntöjen joustot

Huomioiden Euroopan muuttunut turvallisuustilanne, Suomi pitää EU:n finanssipoliittisten sääntöjen mukaista kansallisten poikkeuslausekkeiden määräaikaista ja koordinoitua aktivoimista tarkoituksenmukaisena lähestymistapana EU-jäsenvaltioiden puolustusmenojen kasvattamiseksi, huomioiden myös jäsenvaltioiden velkakestävyys.

Nykyisten EU-rahoitusvälineiden hyödyntäminen puolustusinvestointeihin

Suomi suhtautuu myönteisesti ehdotuksiin joustavoittaa jäsenvaltiokohtaisten koheesi-osaantojen kohdentamista puolustusinvestointeihin. Suomi kiinnittää huomiota esitettyyn laajaan strategisten painopisteiden listaan. Suomelle on keskeistä, että tutkimukseen ja innovaatioihin kohdistuva EU-rahoitus perustuu avoimeen kilpailuun ja korkeaan laatuun. Suomen tavoitteena on, että kuluvaan kehyskauteen ehdotettujen uusien strategisten painopisteiden ensisijainen fokus olisi puolustuksessa, turvallisuudessa ja varautumisessa.

Suomi voi hyväksyä lähtökohdan, jossa korotettaisiin EU:n ennakkomaksuja jäsenvaltioille sekä EU-rahoitusosuutta niiden kohdentuessa edellä mainittuihin strategisiin painopisteisiin.

Euroopan investointipankki

Suomi korostaa Euroopan investointipankin (EIP) keskeistä roolia puolustusrahoituksen saatavuuden vahvistamisessa. Suomi pitää EIP:n jo tekemiä toimia turvallisuus- ja puolustussektorin rahoitusmahdollisuuksien vahvistamiseksi oikeansuuntaisia, mutta riittämättöminä.

Suomi pitää välttämättömänä, että EIP:n edellytyksiä puolustusrahoituksen lisäämiseksi edistetään edelleen ja tähän liittyvää valmistelutyötä vauhditetaan konkreettisin toimin.

Yksityisen rahoituksen saatavuus

Suomi korostaa myös yksityisen rahoituksen saatavuuden vahvistamisen tärkeyttä puolustussektorilla.

Suomi pitää erittäin tärkeänä säästämis- ja sijoitusunionin strategisia tavoitteita ja suhtautuu myönteisesti pääomamarkkinaunionin jatkokehittämiseen. Suomi edistää yhteisten eurooppalaisten ratkaisujen löytymistä pääomamarkkinoiden kehittämiseksi osana strategisen kilpailukyvyn vahvistamista.

Pääasiallinen sisältö

ReArm Europe -suunnitelma on tuotu esille Euroopan puolustuksen vahvistamisesta koskevassa valkoisessa kirjassa ja se koostuu seuraavista viidestä pilarista; 1) uusi eurooppalaista puolustusteollisuutta vahvistava Euroopan turvallisuustoimivälineen (SAFE-rahoitus) jäsenvaltioiden puolustusinvestointien tukemiseksi ja puolustusteollisuutta vahvistamaan, 2) EU:n finanssipoliittisten sääntöjen kansallisten poikkeuslausekkeiden koordinoitu aktivointi puolustusmenoihin liittyen, 3) nykyisten EU-rahoitusvälineiden joustavampi hyödyntäminen puolustusinvestointeihin, 4) Euroopan investointipankin (EIP) rahoitusmahdollisuuksien laajentaminen ja 5) yksityisen rahoituksen saatavuuden parantaminen.

Asetusehdotus SAFE-rahoitusvälineen perustamiseksi

Komissio esittää poikkeuksellista ja väliaikaista EU-rahoitusvälinettä turvallisuusuhkista johtuvan kriisitilanteen korjaamiseksi. Komission ehdotuksen mukaan välineellä vastattaisiin merkittävästi heikentyneen turvallisuustilanteen aiheuttamien haitallisten taloudellisten seurausten sekä jäsenvaltioiden välittömien hankintatarpeiden ratkaisemiseen, sekä edistettäisiin Euroopan puolustusteollisen ja teknologisen perustan (EDTIB) kiireellistä vahvistamista. Ehdotus mahdollistaisi komission mukaan myös jäsenvaltioiden sotilaallisen lisätuen myöntämisen Ukrainalle. Ehdotuksen tavoitteena on myös kannustaa ja edesauttaa jäsenvaltioita yhteishankintoihin. Komission mukaan välineellä myös kehitettäisiin Euroopan puolustusteollista ja teknologista perustaa, mikä puolestaan tukisi EU:n pitkän aikavälin kilpailukykyä.

Välineen enimmäismääräksi esitetään enintään 150 miljardia euroa ja välineen rahoituksen käytöstä olisi mahdollista päättää 30.6.2027 asti. Välineestä voitaisiin kuitenkin kohdistaa jäsenvaltioille maksatuksia vuoden 2030 loppuun asti. Ehdotuksen mukaan komissio valtuutettaisiin hankkimaan välineen rahoitus lainanotolla, jonka vakuutena toimisi olemassa oleva omien varojen katon ja rahoituskehyskaton välinen liikkumavara.

Välineestä myönnettäisiin ainoastaan lainamuotoista rahoitustukea jäsenvaltioille. Välineen hyödyntäminen olisi vapaaehtoista jäsenvaltioille ja jäsenvaltiot maksaisivat itse lainansa takaisin kuluineen. Myönnettävien lainojen maturiteetti olisi enintään 45 vuotta. Komissio on lisäksi erikseen todennut, että lainojen takaisinmaksu alkaisi 10 vuoden jälkeen.

Välineen lainarahoitusta ei olisi ennalta jyvitetty jäsenvaltioiden kesken vaan lainoja haluavien jäsenvaltioiden tulisi esittää komissiolle viimeistään kaksi kuukautta asetuksen voimaantulosta välineestä tavoittelemaansa lainarahoituksen määrää. Seuraavaksi komission olisi kahden viikon kuluessa ilmoitettava lainarahoituksen jäsenvaltiokohtaiset alustavat lainarahoitusmäärät. Ehdotuksen mukaan kolmelle eniten rahoitusta hakeneelle jäsenvaltiolle voitaisiin myöntää enintään yhteensä 60 % välineen kokonaismäärästä. Tämän jälkeen jäsenvaltioiden tulisi viimeistään kuusi kuukautta asetuksen hyväksymisen jälkeen esittää komissiolle puolustusteolliset investointisuunnitelmansa. Näihin tulisi sisällyttää mm. kuvaus lainarahoituksella rahoitettavista investoinneista ja menoista. Ehdotuksen mukaan komissio hyväksyisi jäsenvaltioiden suunnitelmat täytäntöönpanopäätöksellä. Komissio solmisi jokaisen jäsenvaltion kanssa erilliset lainasopimukset.

Välineestä tuettaisiin lähtökohtaisesti yhteishankintoja puolustusmateriaalin hankkimiseksi kahdesta kategoriasta. Ensimmäiseen kategoriaan kuuluisivat ammukset ja ohjukset, tykistöjärjestelmät, droonit ja lennokkien torjunta, kriittisen infran suojaus, kyber ja sotilaallinen liikkuvuus. Toiseen kategoriaan kuuluisivat ilma- ja ohjuspuolustus, strategiset mahdollistajat, avaruus, tekoäly ja elektroninen sodankäynti.

Yhteishankintoihin tulisi osallistua välineen lainarahoitusta hyödyntävän EU-jäsenvaltion lisäksi joko toinen EU-jäsenvaltio, yksi ETA:n EFTA-valtioista tai Ukraina. Yhteishankintoihin voisivat osallistua tämän lisäksi EU:n ehdokasmaat, potentiaaliset ehdokasmaat, tai muu kolmas maa, jonka kanssa EU on sopinut turvallisuus- ja puolustuskumppanuudeksi (Security and Defence Partnership) kutsutusta ei-sitovasta järjestelystä. Näitä ovat tällä hetkellä Norja, Moldova, Etelä-Korea, Japani, Albania ja Pohjois-Makedonia. Välineen kautta myönnettävää lainarahoitusta voitaisiin kuitenkin myöntää vain jäsenvaltioille ja muut maat voisivat osallistua yhteishankintoihin omalla rahoituksella.

Välineen rahoitusta olisi kuitenkin mahdollista käyttää myös yksittäisen EU-jäsenvaltion hankintoihin 12 kuukauden ajan asetuksen voimaantulosta. Tässä tapauksessa jäsenvaltion tulisi aktiivisesti mahdollistaa hankintaan osallistuminen vähintään yhdelle toiselle jäsenvaltiolle, ETA:n EFTA-valtiolle tai Ukrainalle ja tämän lisäksi mahdollisesti kiinnostuneille kolmansille maille, joiden kanssa EU on sopinut turvallisuus- ja puolustuskumppanuudesta.

Yhteishankintojen komponenttien kustannuksista vähintään 65 % tulisi olla tuotettu EU:ssa, ETA:n EFTA-valtioissa tai Ukrainassa.

Ehdotuksen mukaan komissio raportoisi vuosittain Euroopan parlamentilla ja neuvostolle välineen rahoituksen käytöstä. Komissio voisi tässä yhteydessä antaa ehdotuksen välineen maksatusten määrääjän pidentämiselle.

Puheenjohtaja on jakanut ensimmäisen kompromissiesityksen SAFE-rahoitusvälinettä koskevasta asetusehdotuksesta 1.4.2025. Puheenjohtajan kompromissitekstiin on rahoituksen kohdentamisen osalta sisällytetty Suomelle keskeinen maavoimien suorituskykyjen vahvistaminen.

Komission tiedonanto koskien EU:n finanssipoliittisten sääntöjen kansallisen poikkeuslausekkeen koordinoitua aktivoimista

Komissio antoi 19.3.2025 yhdessä puolustuksen valkoisen kirjan ja SAFE-rahoitusvälinettä koskevan ehdotuksen kanssa tiedonannon kasvavien puolustusmenojen huomioimisesta EU:n finanssipoliittisissa säännöissä (vakaus- ja kasvusopimus) finanssipoliittisen liikkumatilan luomiseksi puolustusmenojen kasvattamiselle. Jouston tarkoituksena on helpottaa siirtymistä nykyiseltä puolustusmenojen tasolta pysyvästi korkeammalle tasolle.

Kansallisella poikkeuslausekkeella mahdollistettaisiin jäsenvaltioille väliaikainen poikkeaminen asetetulta nettomenopolulta (tai korjaavalta nettomenopolulta, jos jäsenvaltio on liiallisen alijäämän menettelyssä). Tällöin jäsenvaltiot myös välttäisivät liiallisen alijäämän menettelyn, jos alijäämäkriteerin (3 %) ylitys johtuisi puolustusmenojen kasvusta.

Kansallisella poikkeuslausekkeella mahdollistettaisiin jäsenvaltioille väliaikainen poikkeaminen asetetulta nettomenopolulta (tai korjaavalta nettomenopolulta, jos jäsenvaltio on liiallisen alijäämän menettelyssä). Komissio ja neuvosto voisivat olla päättämättä liiallisen alijäämän olemassaolosta, jos kansallinen poikkeuslauseke olisi aktivoitu puolustuksen perusteella ja 3 prosentin viitearvon ylitys selittyisi puolustusmenojen kasvulla. Lisäksi päätettäessä liiallisen alijäämän menettelyn aloittamisesta myös julkisen talouden kestävytyteen liittyvät riskit tulisi ottaa huomioon.

Nykysääntöjen puitteissa kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi ja siitä seuraava sallittu poikkeaminen neuvoston asettamalta nettomenopolulta olisi mahdollista, jos poikkeuksellisilla olosuhteilla, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, on merkittävä vaikutus asianomaisen jäsenvaltion julkiseen talouteen, edellyttäen, että tällainen poikkeaminen ei vaaranna julkisen talouden kestävyttä keskipitkällä aikavälillä.

Komissio katsoo, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja siitä seurannut uhka Euroopan turvallisuudelle täyttävät poikkeuksellisten olosuhteiden kriteerin ja tästä seurannut puolustusmenojen kasvu vaikuttaa merkittävästi jäsenvaltioiden julkiseen talouteen. Poikkeama olisi tarkasti rajattu, jolloin se ei vaarantaisi julkisen talouden kestävyttä keskipitkällä aikavälillä.

Komission tiedonannossa poikkeuslausekkeen jousto rajataan soveltamisalaltaan puolustusinvestointeihin ja -menoihin, jotka voivat määrältään vastata enintään 1,5 prosenttia BKT:sta. Tarkastelussa olisi puolustusmenojen kokonaismäärän kasvu, mukaan lukien sekä investoinnit että juoksevat menot. Tältä osin menot olisivat lähtökohtaisesti määriteltä julkisyhteisöjen tehtäväluokituksen (COFOG) mukaan, mutta tiedonannon mukaan tarkastelussa voitaisiin huomioida myös Naton määritelmä ja poikkeamia, jotka johtuvat eri raportointijärjestelmistä. Viitevuosi puolustusmenojen kasvulle olisi 2021, mahdollistaen Ukrainan sodan johdosta tehtyjen menojen huomioon. Ehdotetun SAFE-rahoitusvälineen kautta rahoitetut menot olisivat automaattisesti poikkeuksen piirissä.

Poikkeuslauseke olisi voimassa neljä vuotta. Poikkeuslausekkeen soveltamisen päättämisen jälkeen, jäsenvaltioiden tulisi komission mukaan lähtökohtaisesti sopeuttaa taloutaan velkakestävyuden varmistamiseksi. Tiedonannossa todetaan, että poikkeuslausekkeen aktivointijakson aikana tehdyistä puolustusvälineisiin liittyvistä hankintasopimuksista aiheutuviin menoihin voitaisiin soveltaa poikkeuslausekkeen joustoa myös lausekkeen aktivointiajan jälkeen. Näiden lisäpuolustusmenojen tulisi kuitenkin pysyä enintään 1,5 prosentissa BKT:sta. Asian yksityiskohdista ei vielä ole tarkempaa selvyyttä.

Poikkeuslausekkeen aktivoiminen ei edellyttäisi neuvoston jo hyväksymien keskipitkän aikavälin suunnitelmien avaamista. Muilta osin finanssipoliittisia sääntöjä sovellettaisiin ja valvottaisiin pääosin normaalisti.

Kansallisen poikkeuslausekkeen aktivointi etenee siten, että halukkaat jäsenvaltiot toimittavat komissiolle pyynnön kansallisen poikkeuslausekkeen aktivoimisesta. Pyyntöjä voitaisiin koordinoita neuvostossa. Tämän jälkeen komissio arvioi täytyvätkö poikkeukselle asetetut kriteerit ja valmistelee suosituksen neuvoston suositukseksi. Lopulta neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä suosituksen kansallisten poikkeuslausekkeiden aktivoimisesta neljän viikon kuluessa. Suomessa mahdolliseen aktivointiin liittyvä päätöksenteko tapahtuu talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Nykyisten EU-rahoitusvälineiden joustavampi kohdentaminen puolustusinvestointeihin

Kuluvan kauden koheesiorahoitusta koskevat muutosehdotukset annettiin 1.4.2025. Paketissa ehdotetaan muutoksia useaan koheesiopoliittikan asetukseen.

Koheesiopaketin muutosehdotukset kytkeytyvät myös meneillään olevaan koheesiopoliittikan väliarviointiin. Nyt ehdotettujen muutosten myötä jäsenvaltiot voisivat uudelleenkohdentaa kansallisia koheesiosaantoja uusiin strategiaan painopisteisiin. Kuluvan kauden koheesio-ohjelmien toimeenpano on ollut erityisen hidasta johtuen mm. elpymis- ja palautumistukivälineen samanaikaisesta toimeenpanosta.

Koheesiopolitiikkaan lisättäisiin seuraavia uusia tavoitteita tai painotuksia; puolustus, strateginen kilpailukyky ml. teknologiat, hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, edullisempi asuminen, vesivarojen kestävyys ja energiasiirtymä. Lisäksi muutosehdotukset mahdollistaisivat nykyistä joustavampaa jäsenvaltiokohtaisten koheesiosaantojen siirtämistä Verkkojen Eurooppa -välineen sotilaallisen liikkuvuuden hankkeisiin ja InvestEU -ohjelmaan. Lisäksi tiettyä rahoitusta, joka on tähän saakka rajattu vain pk-yrityksille, laajennettaisiin myös suuryritysten käyttöön, jos kyse olisi uusista strategisista hankkeista.

Lisäksi komissio ehdottaa koheesiorahoituksen hyödyntämistä puolustusinvestointeihin sekä puolustusteollisuuden osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseen. Koheesiorahoitusta voitaisiin siten käyttää nk. yksikäyttöt tuotteisiin (puolustusmateriaalit ja niihin liittyvät tuotteet sellaisina kuin niistä määrätään ns. SAFE-välinettä koskevan säädöksen 2 artiklassa).

Lisäksi ehdotetaan mm. uusille strategisten aloille kohdennetuille toimille nykyistä korkeampaa EU:n ennakkomaksua ja 100 % EU-rahoitusosuutta. Korotettu EU-rahoitusosuus vähentäisi rahoituksen kokonaisvolyyymiä, sillä kansallinen osarahoitus ei olisi ehtona EU-rahoituksen saamiselle.

Komission esityksessä itäisille raja-alueille mahdollistettaisiin edellä mainitun 100 % EU-rahoitusosuuden lisäksi muita alueita korkeampaa ennakkomaksuosuutta tietyin edellytyksin.

Komission tavoitteena on saada jäsenvaltioiden ja alueiden kanssa päätökseen ohjelmien väliarviointi ja mahdollinen uudelleenohjelmointi vuoden 2025 aikana, jotta uudet ohjelmat voisivat alkaa vuonna 2026.

Muut esitykset

Osana ReArm Europe -suunnitelmaa komissio korostaa yksityisen rahoituksen saatavuuden parantamista puolustusinvestointien vauhdittamiseksi.

Komissio korostaa myös Euroopan investointipankin (EIP) roolia eurooppalaisen puolustuksen rahoittamisessa.

Komissio antoi 19.3.2025 tiedonannon koskien säästö- ja sijoitusunionia. Tiedonannossa komissio tuo esille aikeensa pääomamarkkinoiden jatkokehittämiseksi ja eurooppalaisten säästöjen kanavoimiseksi tuottaviin investointeihin. Tiedonannon sisältöä kuvataan tarkemmin siitä laadittavassa erillisessä selvityksessä. Komissio aikoo myös selvittää kestävän rahoituksen tiedonantovelvoiteasetuksen (SFDR) soveltamisalaa puolustussektorin osalta.

ReArm Europe -suunnitelmassa komissio tuo esiin myös puolustusrahoituksen ennakoitavuuden jatkossa. Komissio toteaa mm., että mikäli jäsenvaltioiden SAFE-välineen lainarahoitukseen kohdistuva kysyntä ylittäisi sen kokonaismäärän, jatkaisi komissio muiden lisärahoitusratkaisujen kehittämistä kuten on esimerkiksi kehitetty jo aiemmin Euroopan vakausmekanismiin (EVM) yhteyteen. Komission mukaan tulevan EU:n monivuotisen rahoituskehityksen tulisi tarjota kokonaisvaltainen ja vankka pohja EU:n puolustuksen tukemiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kunkin ReArm Europe -suunnitelmaan sisältyvän ehdotuksen oikeusperustaa arvioidaan niitä koskevissa erillisissä kirjelmissä tai selvityksissä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 11.4.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

ReArm Europe -suunnitelmalla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Kunkin ReArm Europe -suunnitelmaan sisältyvien ehdotusten taloudellisia vaikutuksia arvioidaan niitä koskevassa erillisissä selvityksissä ja kirjelmissä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

JOIN(2025) 120 final – Joint White Paper for European Defence Readiness 2030

COM(2025) 122 final – Proposal for a Council Regulation establishing the Security Action for Europe (SAFE) through the reinforcement of European defence industry Instrument

COM(2025) 2000 final – Communication from the Commission: Accommodating increased defence expenditure within the Stability and Growth Pact

COM(2025) 124 final – Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: Savings and Investments Union, A Strategy to Foster Citizens' Wealth and Economic Competitiveness in the EU

COM(2025) 163 final – Communication from the Commission to the European Parliament and the Council – A modernised Cohesion policy: The mid-term review

COM(2025) 123 final – Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulations (EU) 2021/1058 and (EU) 2021/1056 as regards specific measures to address strategic challenges in the context of the mid-term review

COM(2025) 140 final – Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) 2021/691 as regards support to workers affected by imminent job displacement in enterprises undergoing restructuring

COM(2025) 164 final – Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) 2021/1057 establishing the European Social Fund + (ESF+) as regards specific measures to address strategic challenges

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNK/VNEUS neuvotteleva virkamies Joanna Tikkanen, puh. 029 516 0542
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Kasper Paasikallio, puh. 029 516 0597
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Anna Kemppi, puh. 029 516 0164
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, puh. 029 516 0144
VM neuvotteleva virkamies Antti Kekäläinen, puh. 029 553 0386
VM finanssiasiantuntija Jonne Lehtimäki, puh. 029 553 0386
PLM erityisasiantuntija Lotta Sjöblom, puh. 029 514 0035
PLM erityisasiantuntija Niklas Backlund, puh. 029 514 0035
TEM erityisasiantuntija Eliisa Hujala, puh. 029 506 4949

VAHVA-tunnus

EU/298/2025

Liitteet -

Viite -